

Ιστορικές αναφορές για την καταγωγή του Λέοντος Γ΄ του Ισαύρου (Μανώλης Καρακώστας, MSc Διοίκησης Επιχειρήσεων, Επαγγελματίας Υγείας - Ερευνητής)

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=167342>]

Μετά την βασιλεία του Θεοδοσίου, η διακυβέρνηση περιήλθε στα χέρια του Λέοντος Γ΄, ο οποίος ήταν στρατηγός του Ανατολικού θέματος, και είχε μετοικήσει στην Μεσημβρία της Θράκης με την οικογένειά του, στα πλαίσια των εποικιστικών μέτρων του Ιουστινιανού Β΄ κατά την πρώτη του διακυβέρνηση.[202, 203] Για την καταγωγή του υπάρχει διχογνωμία, αν και οι σύγχρονοι ιστορικοί τάσσονται υπέρ της καταγωγής του από την Γερμανικία της Β. Συρίας, και όχι από την Ισαυρία.[203, 204, 205] Η αρχαιότερη αναφορά που υπάρχει είναι από την «Χρονογραφία» του Αγίου Θεοφάνους, η οποία λέει «τούτῳ τῷ ἔτει Λέων ἐβασίλευσεν ἐκ τῆς Γερμανικῆων καταγόμενος, τῇ ἀληθείᾳ δὲ ἐκ τῆς Ἰσαυρίας»

,[206] όμως κατά τον Schenk η φράση «τῇ ἀληθείᾳ δὲ ἐκ τῆς Ἰσαυρίας» είναι μεταγενέστερη προσθήκη.[207] Επίσης, ο βιβλιοθηκάριος του πάπα, Αναστάσιος, ο οποίος μετέφρασε το έργο του Αγίου Θεοφάνους τα τελευταία πενήντα χρόνια του 9ου αι., δεν ανέφερε την Ισαυρία, αλλά τόνιζε ότι ο Λέων προερχόταν από τον λαό της Γερμανικείας και ότι ήταν Σύριος εκ γενετής.[208] Επιπροσθέτως, στην «Βιογραφία» του Αγίου Στεφάνου του Νεότερου ο Λέων ονομάζεται «εκ γενετής Σύριος», όπως και μια αραβική πηγή τον χαρακτηρίζει «Χριστιανό πολίτη του Μαράς», δηλαδή της Γερμανικείας, ο οποίος μπορούσε να μιλάει σωστά ελληνικά και αραβικά.[208] Κάτι που πρέπει να σημειωθεί ακόμα είναι ότι ο Άγιος Θεοφάνης σε μαρτυρία του ομιλεί περί του «Λέοντος του τυράννου και παρανομοτάτου Σύρου», καθώς επίσης και για την μετάκληση των συγγενών της μητέρας του από την Γερμανικεία, από τον Κωνσταντίνο Ε΄.[209] Πάντως, δεν έχουμε λόγο να πιστεύουμε πως ο Άγιος Θεοφάνης συγχέει την Γερμανικεία με την Γερμανικόπολη της Ισαυρίας.[210]

Βέβαια, υπάρχουν και ιστορικοί που υποστηρίζουν την καταγωγή του από την Ισαυρία, όπως ο Γεώργιος Μοναχός που γράφει «Λέων ο Ἰσαυρος και ο Κόνων» [211] και ο Kulakovsky, ο οποίος στηρίζεται στο ότι ο Λέων έλαβε με το Βάπτισμα το «χαρακτηριστικό για τους Ισαύρους» όνομα Κόνων.[212, 213] Όμως, σύμφωνα με τον Ostrogorsky, έτσι ονομαζόταν και ο πάπας Κόνων (686 – 687), που

οπωσδήποτε δεν ήταν Ίσαυρος, αλλά Έλληνας εκ Σικελίας,[213] αν και το ότι ονομαζόταν Κόνων πριν λάβει το όνομα Λέων αμφισβητείται από ιστορικούς,[214] μεταξύ άλλων και από τον Παπαρρηγόπουλο, ο οποίος αναφέρει πως Ίσαυρο τον χαρακτήρισαν οι εχθροί του, για να μειώσουν την αξία του, αφού οι Ίσαυροι φημίζονταν για τον τραχύ και ληστρικό χαρακτήρα τους. Πάντως, προγενέστεροι Ίσαυροι, μετονομάστηκαν όταν μπήκαν στην υπηρεσία του κράτους, διότι τα ονόματά τους ήταν βαρβαρικά, κάτι το οποίο δεν συμβαίνει με το «Κόνων», που ήταν ελληνικό, όπως και με το «Λέων».[215] Εν κατακλείδι, ολοκληρώνουμε με μία παρατήρηση του Ostrogorsky, ο οποίος γράφει πως «αφού γνωρίζουμε ότι η Ισαυρία δέχθηκε σε πρώτη φάση το μεγάλο κύμα των βυζαντινών προσφύγων που εγκατέλειψαν τις επαρχίες της Συρίας όταν έφθασαν εκεί οι Άραβες, μπορούμε να δεχθούμε τις πληροφορίες των πηγών για τη διπλή καταγωγή του Λέοντα παρά την επιφανειακή αντίφασή τους. Δηλαδή ο Λέων γεννήθηκε στη Γερμανία της Ευφρατησίας, έζησε για κάποιο διάστημα στην Ισαυρία ως πρόσφυγας, ίσως τα εφηβικά του χρόνια, και αργότερα εγκαταστάθηκε οριστικά στη Θράκη».[216] Τελευταίο μέλος της δυναστείας είναι η Ειρήνη, η οποία καταγόταν από την Αθήνα [217, 218, 219] και συγκρότησε την Ζ' Οικουμενική Σύνοδο το 787 στην Νίκαια της Βιθυνίας.[219, 220]

(συνεχίζεται)

Βιβλιογραφία

- 202. Αγίου Θεοφάνους Ομολογητού, Χρονογραφία, σελ. 186
- 203. G. Ostrogorsky (1969), σελ. 123, 426
- 204. A.A. Vasiliev (1954), σελ. 291
- 205. W. Treadgold (1997), A History of the Byzantine State and Society, σελ. 345, Stanford: Stanford University Press
- 206. Αγίου Θεοφάνους Ομολογητού, Χρονογραφία, σελ. 186
- 207. G. Ostrogorsky (1969), σελ. 426
- 208. A.A. Vasiliev (1954), σελ. 291
- 209. Ηλίας Λάσκαρης (1995), σελ. 116
- 210. A.A. Vasiliev (1954), σελ. 291
- 211. Ηλίας Λάσκαρης (1995), σελ. 116
- 212. A. Cameron, J. Herrin (1984), Constantinople in the Early Eighth Century: Parastaseis Syntomoi Chronikai, σελ. 58, Leiden, E.J. Brill
- 213. G. Ostrogorsky (1969), σελ. 426
- 214. L. Brubaker, J.F. Haldon (2011), Byzantium in the Iconoclast era, ca 680-850. A History, σελ. 74, σημ. 23, Cambridge University Press,

Cambridge

215. Κ. Παπαρρηγόπουλος (1860-1876), σελ. 90-91

216. G. Ostrogorsky (1969), σελ. 426

217. Αγίου Θεοφάνους Ομολογητού, Χρονογραφία, σελ. 232

218. Biographisches Lexicon zur Geschichte Sudosteuropas, «Eirene (Irene)», [http://www.biolex.ios-](http://www.biolex.ios-regensburg.de/BioLexViewview.php?ID=774)

regensburg.de/BioLexViewview.php?ID=774

219. A.A. Vasiliev (1954), σελ. 292, 328

220. Ηλίας Λάσκαρης (1995), σελ. 134